

BARNE-OG LIKESTILLINGSDEP.	
Arkivnr. (NKLF)	321-00
Dato forslag om	27/8-07
Saksnr.	2007/0173-065

Høringsuttalelse fra Norges kristelige legeforening (NKLF) angående Barne- og likestillingsdepartementets forslag om felles ekteskapslov for likekjønnede og ulikekjønnede par

Departementet foreslår en felles ekteskapslov uavhengig av kjønn og seksuell legning. NKLF forstår det slik at departementet med dette ønsker å gi homofile par samme rettslige og medisinske adgang til å stifte familie med barn som en tradisjonell familie med mor og far har i dag. Fra høringsnotatets kapittel 3.6 om barns rettigheter understrekes det at:

Barnets beste skal være et grunnleggende hensyn ved alle handlinger som angår barn.

Dette er også NKLF's anliggende med denne uttalelsen. Derfor vil vi spesielt fokusere på delutredningen "Barn som vokser opp i likekjønnspar" skrevet av Katarina Gjeruldsen, og som departementet stiller seg bak. Departementet forsøker her å gi det empiriske grunnlaget for å underbygge at forslagene tar barns beste på alvor.

NKLF oppfatter også denne delutredningen som den kvalitativt viktigste. Vi er derfor både skuffet og bekymret over det resultatet som foreligger. Her blir vi presentert for en 36 siders rapport, skrevet av én person, der hovedlinjene er sammendrag primært fra to kilder (en svensk offentlig utredning, "SOU 2001:10 Barn i homoseksuelle familjer" og "The effects of marriage, civil union, and domestic partnerships laws on the health and well-being of children", PEDIATRICS Vol. 118 No. 1 July 2006, pp. 349-364) I tillegg er to enkeltstående internasjonale studier gitt mye oppmerksomhet. Forfatteren gir også selv uttrykk for at arbeidet har måttet gå raskt (1.3). Det går ikke frem av rapporten hvordan eller hvorfor mandatet til å skrive en slik delutredning er gitt til forfatteren, og selv sier hun at hun "ikke har arbeidet med homofilisporsmål tidligere". Denne mangelen på tid og ressurser i arbeidet fremstår underlig når departementet selv skriver i høringsnotatet (4.2):

På det prinsipielle plan er det imidlertid nødvendig å påpeke at de fordeler for samfunnsliv, arbeidsliv o.l. som eventuelt følger av å tillate likekjønnsekteskap, samt hvilke rettigheter voksne parter har, ikke må overskygge det faktum at barn også berøres av ekteskapslovgivningen. **Empirisk forskning på dette feltet må derfor tillegges stor vekt** [vår utheving]. Et viktig moment i vurderingen av hvorvidt ekteskapsloven skal utvides må være barns oppvekstvilkår i likekjønnede relasjoner.

NKLF hadde derfor forventet en langt grundigere behandling av disse spørsmålene, og en betydelig mer dyptgående analyse enn det som foreligger. Her er noen av problemene NKLF øyner:

1. Forfatteren av delutredningen har i stor grad støttet seg på konklusjoner trykket i den svenske utredningen nevnt over, uten selv å undersøke de vitenskapelige studiene denne utredningen refererer til. Det er verdt å merke seg at den svenske utredningen ble imøtegått av en rekke svenske organisasjoner som jobber med barn til vanlig, slik som adopsjonsforeninger og Redd Barna. Dessuten gikk Socialstyrelsen (tilsvarende Statens Helsetilsyn) imot. I sin oppsummering sier de blant annet følgende om den svenske utredningen:

Socialstyrelsen anser att de forskningsresultat som redovisas inte är tillräckliga för att ligga till grund för alla de ställningstaganden som kommittén gör. Enligt Socialstyrelsens uppfattning föreligger bl.a. brister i redovisningen av underlaget för forskningsöversikten om barn i homoseksuelle familjer och det sätt på vilket databassökningar genomförts, brister i

studiernas representativitet och brister i det vetenskapliga underlaget om riskfyllda kombinationseffekter. Kommittén drar også generaliserende slutsatser från forsknings-underlaget trots vetskap om att detta inte är representativt. (Kilde: "Socialstyrelsens yttrande över betänkandet (SOU:2001:10 Barn i homosexuella familjer)")

2. Der forfatteren har jobbet med originalstudier, er ikke hver enkelt studies evne til å si noe om generelle forhold analysert, men bare behandlet som et generelt metodisk problem under punkt 1.5.3. Norske og svenske hovedfagstudier "godkjennes" på generelt grunnlag gjennom å liste opp fire kriterier for vitenskapelig forskning (1.4), og deretter hevde at hovedfagsstudier tilfredsstillere disse kriteriene uten å gå nærmere inn på studiedesign.
3. Hvis departementet hadde gjort adekvate undersøkelser, ville de ha oppdaget at begge de to internasjonale studiene (Brewaeys, A. 1997, og Tasker & Golombok 1997) som tillegges mest vekt i utredningen, er evaluert metodologisk, bl.a. av Robert Lerner og Althea Nagai i 2001 (se www.marriagewatch.org/publications/nobasis.pdf). Ingen av studiene tilfredsstillere allment aksepterte krav til god kvantitativ forskning. Blant feilene er uklar eller manglende utgangshypotese, selvkonstruerte og ikke-validerte måleverktøy, ikke-representativ studiepopulasjon og for få deltagere til å kunne avvise tilfeldigheter som årsak til resultatene. **Man kan altså ikke generalisere ut fra disse studiene.** Lerner og Nagai har tilsvarende alvorlige innvendinger mot andre studier som er sitert i delutredningen, som: Golombok 1983, Bigner & Jacobson 1989, Lewis 1980, Wyers 1987, Green, Golombok, Spencer & Rutter 1983, Patterson 1997, Tasker 1999, Kirkpatrick 1981 og Hoffer 1981.
4. Selv om man skulle være uenig i deler av konklusjonene som disse ekspertene på kvantitativ metode trekker, er det uansett vesentlige mangler i forskningen som underslås når departementet oppsummerer delutredningens konklusjon. I høringsnotatet leser vi (4.4.1):

Det er ingen forskjell mellom barn oppvokst i likekjønnspar og barn som har vokst opp i heterofile familier. Det er ingen forskjell i barnas evne til å få eller beholde venner, i psykisk og sosial velbefinnende eller når det gjelder kjønnsutvikling. Dette betyr at foreldrenes seksuelle identitet ikke påvirker barnets kjønnsutvikling.

Med "kjønnsutvikling" menes det i delutredningen (4.4) kjønnsidentitet og kjønnsrolleadferd. Denne konklusjonen trekker departementet til tross for at

- a) Delutredningen refererer bare én longitudinell studie, og denne er én av de som har blitt underkjent som grunnlag for generalisering.
 - b) De fleste studiene gjengitt har brukt alenemødre som kontrollgruppe for lesbiske mødre. Det er stor uenighet om dette egentlig representerer likeverdige grupper. Dette er riktignok diskutert i innledningen til delutredningen, men utelates når konklusjonene skal trekkes.
 - c) Studier som sier noe om kvaliteten på barns oppvekst i "mannlige likekjønnspar" er fraværende. Delutredningen gjør rede for forskning som hevder at barn generelt har bedre relasjoner til "medmor" enn til far/stefar i en familie. Bør dette bekymre oss med tanke på familier med to menn som omsorgspersoner? Hvordan vil en kvinnelig tenåring oppleve å ha to fedre? Slike spørsmål reises aldri.
 - d) Forskning på "likekjønnspar" adopterte barn, der ingen av foreldrene er biologisk opphav til barnet, er også fraværende. Likevel ønsker departementet å åpne opp for en slik praksis.
5. NKLF mener det er ulogisk at departementet på det ene siden ikke finner noen empiri som tilsier at barn som vokser opp i "likekjønnspar" skal komme dårligere ut enn de

som vokser opp med en mor og en far, og på den andre siden understreker hvor viktig det er at barn hos "likekjønnspar" får regelmessig kontakt med voksne av annet kjønn, og vil legge dette inn som en betingelse i veiledning av slike par. Betyr dette at "likekjønnsekteskap" likevel ikke er jevnbyrdig med det tradisjonelle ekteskapet i det de kan tilby barn innenfor sine rammer?

Bioteknologinemnda har i sin uttalelse til departementet i forkant av høringsnotatet kommentert at det finnes sider ved barns velbefinnende og utvikling som kanskje ikke er "forskbar" i vanlig forstand. NKLF ser også at ideologi og verdier vil forme tilnærmingen til temaet og konklusjonene man trekker der det er rom for tolkninger. Dette uttrykkes også av departementet i høringsnotatet (5.3.4). NKLF mener det riktige i denne situasjonen ville være å oppnevne en komité, bredt sammensatt på bakgrunn av faglige kvalifikasjoner og verdimesig ståsted, som kunne få tilstrekkelig tid og ressurser til å gjøre de nødvendige utredningene. Sammen ville de klarere kunne fremheve tolkningsproblemene dette forskningsfeltet sliter med og kvalitetssikre de vitenskapelige konklusjonene.

I høringsnotatet (4.3) er det gjengitt et sitat av Johs. Andenæs:

At lovgivningen bør stille seg nøytralt til forskjellige samlivsformer, er logisk nok hvis man kommer til at samlivsformene alt i alt kan betraktes som likeverdige fra individets og samfunnets standpunkt. Men også bare under denne forutsetning.

Norges kristelige legeforening kan ikke se at departementets høringsnotat klarer å vise at så er tilfelle.

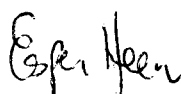
KONKLUSJON

Departementets delutredning om "barn som vokser opp i likekjønnspar" tilfredsstiller ikke alminnelige krav til kvalitet og vitenskapelig grundighet. Derfor blir heller ikke konklusjonen pålitelig. **Vi vil sterkt anbefale at departementet setter ned en ny komité som anført ovenfor.** Vi vil oppfordre departementet og barne- og likestillingsministeren til å klargjøre at lovforslaget slik det står i dag, ikke kan støtte seg på forskning på hvordan det vil gå med barn som vokser opp i det som kalles likekjønnsekteskap.

Norges kristelige legeforening vil ikke anbefale regjeringen å åpne opp for en generell rett til adopsjon av ikke-biologisk barn og assistert befruktning til "likekjønnspar" på bakgrunn av den forskningen som departementet legger til grunn.

Oslo, 27. august 2007

Johannes Løvås (sign.)
Leder NKLF styret

Espen Heen
Koordinator

Torbjørn Folstad (sign.)
Leder etikk-utvalget